

Finansuoja Europos Sąjunga NextGenerationEU

Žmogaus genomo sekoskaitos tyrimams ir duomenų analizei reikalingos infrastruktūros sukūrimui – ES parama

Lietuvai siekiant sukurti tvarų genomines medicinos tinklą šalyje ateities personalizuotos medicinos plėtrai, sutelkti aukščiausios kompetencijos žmogiškuosius išteklius ir inovatyvią įrangą sėkmingam įsijungimui į ES tinklines struktūras bei ateities personalizuotos medicinos inovacijų kūrimui, VŠĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos su VŠĮ Centrine projektų valdymo agentūra pasirašė 7,6 mln. eurų su PVM vertės finansavimo sutartį (Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės finansavimo dalis: 6,3 mln Eur; Valstybės biudžeto lėšų dalis: 1,3 mln. Eur). Projektas įgyvendinamas kartu su su dviem partneriais: VŠĮ Nacionaliniu vėžio institutu ir VŠĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligonine Kauno klinikomis.

Šiai dienai vis dar negalima tvirtai teigti, kad personalizuotos sveikatos priežiūros paslaugos yra pakankamai veiksmingos. Su turima infrastruktūra nėra galimybių pasiekti užsibrėžtų sveikatinimo tikslų, tokių kaip mirtingumo mažinimas, kai to galima išvengti pasinaudojant sveikatos priežiūros priemonėmis. Įvardintos problemos atsiradimą lėmė kelios priežastys:

- Nepakankamai veiksmingos ir sąlyginai brangios personalizuotos asmens sveikatos priežiūros paslaugos, kurios prieinamos ribotai visuomenės daliai.
- Ribota genetinių ligų diagnostika.
- Sergančių retomis ligomis ilgai trunkantis bei brangus ištyrimas, nes:
- Sudėtinga/apsunkinta genetinių variantų interpretacija, nes nėra:
- Tinkamos infrastruktūros, reikalingos žmogaus genomo tyrimams atlikti, trūkumas apsunkina greitą ir tikslų onkologinių, retų ir kt. ligų diagnozavimą bei tinkamą jų gydymą bei stebėseną (profilaktiką), ko rezultate neužtikrinamos LR Konstitucijos garantuojamos kokybiškos minėtų ligų kompleksinio gydymo paslaugos.

Be to, užkertamas kelias vystytis šalies biomedicinos mokslo bei technologijų pažangai, nesudarytos sąlygos klinikiniams moksliniams tyrimams ir galiausiai neskatinamas aukštomis technologijomis grįstas pridėtinės vertės kūrimas.

Siekiant pagerinti gydymo paslaugų prieinamumą ir kokybę vis didėjančiam pacientų skaičiui, prisidedant prie tolygaus ir efektyvaus įdiegto naujo paslaugų teikimo ir organizavimo modelio funkcionavimo, t. y. savalaikio ir kokybiško gydymo užtikrinimo, būtina išplėsti VŠĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų, VŠĮ Nacionalinio vėžio instituto ir VŠĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų turimą infrastruktūrą, įsigyjant genetinius analizatorius viso žmogaus sekoskaitai, atlikti viso žmogaus genomo sekoskaitos tyrimus, įsigyti reikiamą IT įrangą.

Įgyvendintas projektas leis sukurti tvarų genomines medicinos tinklą šalyje ateities personalizuotos medicinos plėtrai, sutelks aukščiausios kompetencijos žmogiškuosius išteklius ir inovatyvią įrangą sėkmingam įsijungimui į ES tinklines struktūras, pasitarus Europos 1 mln. genomų tyrimo duomenų atvėrimui ateities personalizuotos medicinos inovacijų kūrimui.

Planuojama projekto veiklų įgyvendinimo pabaiga 2026 m. kovo 31 d.